

Опорезивање накнаде по основу закупа (тзв. оперативног лизинга) покретних ствари (нпр. камиона, машина и др.) коју у Републици Србији оствари правно лице, резидент Републике Хрватске

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-216/2009-04 од 16.7.2009. год.)

1. Између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Републике Хрватске закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имо-вину („Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 6/04) који се примењује од првог јануара 2005. године.

Уговор производи правна дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Републике Хрватске.

Министарство финансија посебно напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06) у члану 16, поред осталог, превиђа да: „Општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Уговор, у члану 12. (Ауторске накнаде), између осталог, предвиђа:

„1. Ауторске накнаде које настају у држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији), а чији је стварни влас-ник резидент друге државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Хрватске) могу се опорезивати у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Хрватској).

2. Ауторске накнаде могу се опорезивати и у држави уговорници у којој настају (у конкретном случају, у Републици Србији), у складу са законима те државе, али ако је стварни влас-ник ауторских накнада резидент друге државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Хрватске) разрезан порез не може бити већи од 10% бруто износа ауторских накнада. Надлежни органи држава уговорница договарају се о начину примене овог ограничења.

3. Израз 'ауторске накнаде' у овом члану означава плаћања било које врсте која су примљена као накнада за коришћење или за право коришћења ауторског права на књижевно, уметничко или научно дело, укључујући биоскопске филмове и филмове или траке за телевизију или радио, као и за коришћење или за право коришћења патента, заштитног знака, нацрта или модела, плана, тајне формуле или поступка или за обавештења која се односе на индустријска, комерцијална или научна искуства.

5. Сматра се да ауторске накнаде настају у држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) када је исплати-лац резидент те државе (у конкретном случају, Републике Србије). Када лице које плаћа ауторске накнаде, без обзира на то да ли је резидент државе уговорнице, има у држави уговорници сталну јединицу или сталну базу у вези са којом је настала обавеза плаћања ауторских накнада, а те ауторске накнаде падају на терет те сталне јединице или сталне базе, сматра се да ауторске накнаде настају у држави у којој се налази стална јединица или стална база.“

Имајући у виду наведено, у конкретном случају, а на основу одредаба члана 12. (Ауторске накнаде) ст. 2, 3. (посебно) и 5. Уговора, уколико правно лице, резидент Републике Хрватске, од резидента Републике Србије оствари приход – накнаду од закупа (тзв. оперативног лизинга) покретних ствари (нпр. камиона, машина и др.), наведени

приход нема карактер ауторске накнаде из члана 12. (Ауторске накнаде) став 3. Уговора.

2. Порески третман наведених накнада у Републици Србији цениће се у складу са чланом 7. (Добит од пословања) Уговора који, поред осталог, у ставу 1. предвиђа да се:

„Добит предузећа државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Хрватске) опорезује само у тој држави, осим ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) преко сталне јединице која се у њој налази. Ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) преко сталне јединице, добит предузећа може се опорезивати у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Србији) али само до износа који се приписује тој сталној јединици“.

С тим у вези, чланом 3. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да нерезидент Републике подлеже опорези-вању добити коју оствари пословањем преко сталне пословне јединице која се налази на територији Републике.

Нерезидентни обвезник је, у смислу овог закона, правно лице које је основано и има седиште стварне управе и контроле ван територије Републике.

Сходно члану 39. Закона, стопа пореза на добит предузећа је пропорционална и једнообразна и износи 10%.

С обзиром на изнето, нерезидентно правно лице из Републике Хрватске ће по основу прихода од закупа (тзв. опера-тивног лизинга) покретних ствари, сходно чл. 3. и 39. Закона, у Републици Србији платити порез само ако је приход остварен пословањем преко сталне пословне јединице која се налази на те-риторији Републике.

Ако приход није остварен пословањем преко сталне пословне јединице у Републици Србији, сходно члану 3. Закона, неће постојати обавеза плаћања пореза.

3. Ако, у конкретном случају, приход који у Републици Србији оствари правно лице, резидент Републике Хрватске, по основу закупа (тзв. оперативног лизинга) покретних ствари (нпр. камиона, машина и др.) не представља приход од ауторских накнада, у смислу члана 12. (Ауторске накнаде) став 3. Уговора, нити (у складу са чланом 3. Закона) представља добит остварену пословањем преко сталне пословне јединице која се налази на територи-ји Републике, наведени приход ће, сходно члану 21. (Остали дохо-дак) Уговора, представљати остали доходак нерезидента, који ће се, на основу решења садржаног у члану 21. став 1. Уговора, опорезовати само у Републици Хрватској.

Ово из разлога јер је чланом 21. (Остали доходак) став 1. Уговора прописано да се делови дохотка резидента државе уговор-нице (у конкретном случају, резидента Републике Хрватске), без обзира на то где настају, који нису регулисани у претходним члановима овог уговора опорезују само у тој држави (у конкрет-ном случају, у Републици Хрватској).

4. Министарство финансија напомиње да је пре примене претходно наведених решења – неопорезивања у Републици Србији накнаде по основу закупа (тзв. оперативног лизинга) покретних ствари (нпр. камиона, машина и др.) коју у Републици Србији оствари правно лице, резидент Републике Хрватске (што је посебна погодност предвиђена

цитираним одредбама чл. 7. (Добит од пословања), 12. (Ауторске накнаде) став 3, као и члана 21. (Остали доходак) Уговора), потребно да нерезидентни прималац прихода домаћем исплатиоцу пружи доказ да је, заиста, у смислу члана 4. (Резидент) Уговора, резидент Републике Хрватске.

Потврђивање статуса резидентности Републике Хрватске нерезидент Републике Србије доказује овером (потписом и печатом) надлежног органа матичне државе (на основу члана 3. – Опште дефиниције, став 1. подстав 9) тачка (2) Уговора, то је ми-нистар финансија Републике Хрватске, односно његов овлашћени представник) и то на посебном обрасцу.

Осим тога, нерезидентни обвезник, односно његов порески пуномоћник, дужан је да надлежној организационој јединици Пореске управе поднесе захтев за издавање потврде (уверења) да, у конкретном случају, нема обавезу плаћања пореза по одбитку, са приложеном документацијом којом то доказује (потврда о резидентности, позивање на Уговор – одговарајући члан Уговора на основу кога се порез не плаћа у Републици и сл.).

Потврду надлежне организационе јединице Пореске управе да подносилац захтева нема обавезу плаћања пореза нерезидентни обвезник прилаже банци код које је отворио нерезидентни рачун у Републици, на основу које банка врши трансфер новца на рачун нерезидентног обвезника у иностранству.

И у овом случају исплатилац прихода подноси Пореску пријаву о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници – правна лица (Образац ПДПО) прописану Правилником о обрасцу збирне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници – правна лица („Сл гласник РС“, бр. 116/04) у коју уноси одговарајуће тражене податке, укључујући и примењену стопу (0%) у року који је прописан Законом о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 20/09).